

CURATORIAL TEXT

Does it even make sense to keep counting the catastrophes that we are facing today? Is the current emergency rather one big crisis of our collective inability to imagine the future? Franco “Bifo” Berardi argues that: ‘The future becomes a threat when the collective imagination becomes incapable of seeing alternatives to trends leading to devastation, increased poverty, and violence.’¹ The initial open call for the exhibition *Still Here* acknowledged the moment of crisis but understood it, more or less, as the Covid-19 pandemic, the environmental crisis and economic instability. However, during the duration of the open call another crisis emerged, which escalated to the war in Ukraine. Eula Biss writes in her book *On Immunity* that ‘our bodies may belong to us, but we ourselves belong to a larger body composed of many bodies.’² Our bodies are interdependent through blood donation, vaccination or childbirth, but we are not only connected biologically, we are also connected socially, through networks. What we learned during the global pandemic was that we are all interconnected and depend on each other for our collective immunity, and this has become even more pertinent in the times of the war, which also highlighted our dependency on non-renewable resources. Asia Bazdyrieva writes that ‘Europe’s increased dependency on Russian oil and gas is driven by economic advantages and is folded into the mix of the continent’s generally advanced yet uncritical environmental concerns. Despite Europe’s rhetorical orientation towards resolving the environmental crisis, the material benefits of mining in countries with corrupt or authoritarian governments prevail, while the silence around these processes makes it impossible to address the climate issue at the level of real politics.’³ That is precisely how - in our current situation - one crisis not only overcomes the other, but even enhances it. As when blowing into the fire, each crisis adds more air over the coals and speeds up combustion into even bigger flames. Here we are, facing the spread of wildfires resulting from heat waves reminding us both of the climate emergency, and the above mentioned uncritical environmental political actions.

Still Here believes that contemporary art offers a useful tool to stimulate public dialogue in a performative and temporary way and that art has the potential to influence anti-authoritarian struggles, within which many art critics see the progressive and emancipatory legacy of the avant-garde.⁴ The exhibition acknowledges the importance of contemporary art production in imagining a new positive future, in empowering communities, in stimulating public dialogue and in healing our collective body. The artists in the exhibition - from their very varied positions, perspectives and different geographical locations - remind us that even though we all deal with different aspects of the current crises, we are all in it together. With their art, they are all trying to offer visions and proposals for a more positive future beyond the reality of our current global experience.

The violence and trauma linked to one’s gender and sexuality, especially in the context of the patriarchal and militant environment, is the theme of Peter Brand and Amir Chasson’s works. Brand’s work *History of Violence* explores the artist’s own experience of a near death, violent attack in Rome 2002. This work examines violence and trauma in relation to gender and sexuality. Chasson’s publication piece *Loose Holes* combines collages made from gay male magazines and poetry. The work comments on Russia’s invasion of Ukraine by looking at images of LGBTQ Ukrainians.

Reflecting on imperialism and colonialism, Ksenia Bilyk and Charmaine de Heij present their views on ways to overcome their traumatic histories. Bilyk’s work *Urn for Ashes* examines revolutionary Soviet totalitarianism in her ceramic urns with bullet point holes wishing for the collapse of the old imperialistic narratives. De Heij’s photographic project *Sowtu Watra* depicts the colonial relationship between the Netherlands, the sea and Suriname. The artist focuses on the sea as the place where the horrors, collective trauma and colonisation took place.

Language and communication are featured in the works by Maika Dietrich and Petra Nela Pučeková. Dietrich’s *Grammar Animator* is based on the aesthetics of language, in which a computer programme creates animations based on grammatical structures of different languages. When proposing a new future and stimulating dialogue, Dietrich’s work imagines the way we can communicate with each other beyond the traditional alphabet. Pučeková’s work *How to Be Together?* created during the pandemic reflects on the inevitable need for human contact. The work was based on five strangers spending four

nights together in the woods in the woods while they were forbidden to communicate during the project duration. The work examines what kind of bond is formed without knowing anything about each other.

The climate emergency and our interconnectedness with other people and species is another common theme of the exhibited artworks by Petra Garajová, Marc Lee, Agata Milizia and Ojo Taiye. Garajová's work *States of Matter* examines the waste created when creating sheep wool and how it is recycled. Surplus wool which comes from sheep that are primarily raised for food purposes acquires a new value in this project. Lee's *Used to Be My Home Too* allows visitors to get to the exact locations where animal, fungus and plant observations are being photographed right now and sent to iNaturalist.org, through Google Earth. The work is a lamentation over the world's rich biodiversity and the continuous extinction of species. Milizia's *Meditations from the rocky sphere* is a sound piece based on a fictional podcast exploring the relationship between humans and flora and fauna is explored from unexpected angles. The work offers an opportunity to rediscover human connections with nature in order to survive. Taiye's poetry reflects on the issues of climate change and global warming caused by human-induced degradation. In his poems, Taiye tackles the themes of climate change, oil extraction and ecological displacement in a very personal way. His poems talk about climate change, oil extraction and ecological displacement.

Lastly, the exhibition is complemented by the public program containing performances by artists that are part of parallel festivals: *Zaži Zichy* on 30th September 2022 and Bratislava's *White Night* on 18th September 2022. Jena Jang's *Spiritual Container* work is a musically-conducted ritual performance that consumes an artist's physical energy and releases all the negativity. The artist invites the audience to express their feelings during the performance with hope to overcome the obstacles and stay stronger and together. Artistka Chuprynenho's performance contains intimate song writing dealing with the artist's new reality of escaping the Ukrainian war. The event will be accompanied by the public discussion on the topic of cultural inclusion with the civic association Marena.

The works in the exhibition *Still Here* offer proposals for repair, providing healing and imagining a more positive future outside of the reality of our current global experience. They understand that the only way to reverse Berardi's argument and to imagine the future again is to work on the repair collectively. As Ojo Taiye's poem proposes: 'if we choose— any tree can become a ladder.'

Text: Denisa Tomkova

KURÁTORSKÝ TEXT

Má vôbec zmysel počítať katastrofy, ktorým dnes čelíme? Nie je súčasná kríza skôr jednou veľkou krízou našej kolektívnej neschopnosti predstaviť si budúcnosť? Franco "Bifo" Berardi tvrdí, že: „Budúcnosť stáva hrozbou, keď je kolektívna predstavivosť neschopná vidieť alternatívy k trendom vedúcim k devastácii, rastúcej chudobe a násiliu.“¹ Pôvodná otvorená výzva k výstave *Still Here* uznala moment krízy, ale chápala ju viac-menej ako pandémiu Covid-19, environmentálnu krízu a ekonomickú nestabilitu. Počas trvania otvorenej výzvy nás však zasiahla ďalšia kríza, ktorá prerástla do vojny na Ukrajine. Eula Biss vo svojej knihe *On Immunity* píše, že „naše telá nám možno patria, ale my sami patríme do väčšieho tela, ktoré sa skladá z mnohých tiel.“² Naše telá sú vzájomne prepojené prostredníctvom darovania krvi, očkovania alebo pôrodu, ale nie sme prepojení*é len biologicky, ale aj sociálne, prostredníctvom sietí. Počas globálnej pandémie sme sa naučili, že sme všetci navzájom prepojení*é a závisíme jeden od druhého, pokiaľ ide o našu kolektívnu imunitu, čo sa ukázalo byť ešte aktuálnejším v čase vojny, ktorá tiež zdôraznila našu závislosť od neobnoviteľných zdrojov. Asia Bazdyrieva píše, že „zvýšená závislosť Európy od ruskej ropy a plynu je podmienená ekonomickými výhodami a je zložená z celkovo pokrokových, ale nekritických obáv kontinentu voči životnému prostrediu. Napriek rétorickej orientácii Európy k riešeniu environmentálnej krízy, prevládajú materiálne výhody ťažby v krajinách so skorumpovanými alebo autoritárskymi vládami, zatiaľ čo mlčanie okolo týchto procesov znemožňuje riešiť klimatickú otázku na úrovni reálnej politiky.“³ Práve tak - v našej súčasnej situácii - jedna kríza nielenže prekonáva druhú, ale ju dokonca umocňuje. Ako keď fúkate do ohňa. Každá kríza pridáva viac vzduchu do uhlia a zväčšuje oheň do

ešte väčších plameňov. A tak sme teraz tu a čelíme šíreniu lesných požiarov v dôsledku vln horúčav, ktoré nám pripomínajú tak klimatickú krízu, ako aj spomínané nekritické environmentálne politické kroky.

Výstava *Still Here* verí, že súčasné umenie ponúka užitočný nástroj na stimulovanie verejného dialógu performatívnym a dočasným spôsobom a že umenie má potenciál ovplyvňovať antiautoritatívne boje, v ktorých mnohí umeleckí kritici vidia progresívny a emancipačný odkaz avantgardy.⁴ Výstava zdôrazňuje význam súčasnej umeleckej tvorby pri predstavovaní si novej pozitívnej budúcnosti, pri posilňovaní komunit, podnecovaní verejného dialógu a pri liečení nášho kolektívneho tela. Umelci*kyne na výstave - z veľmi rôznorodých pozícií, perspektív a rôznych geografických lokalít - nám pripomínajú, že hoci všetci riešime rôzne aspekty súčasnej krízy, sme v nej všetci spolu. Všetci*ky sa svojím umením snažia ponúknuť vízie a návrhy na pozitívnejšiu budúcnosť presahujúcu realitu našej súčasnej globálnej skúsenosti.

Násilie a trauma spojené s vlastným rodom a sexualitou, najmä v kontexte patriarchálneho a militantného prostredia, sú témou diel Petra Branda a Amira Chassona. Brandovo dielo *History of Violence* skúma umelcovu vlastnú skúsenosť s násilným útokom v Ríme v roku 2002, pri ktorom takmer prišiel o život. Toto dielo skúma násilie a traumy vo vzťahu k rodu a sexualite. Chassonova publikačná práca *Loose Holes* kombinuje koláže vytvorené z časopisov pre gejov s poéziou. Dielo komentuje ruskú inváziu na Ukrajinu pohľadom na obrazy LGBTQ Ukrajincov.

Ksenia Bilyk a Charmaine de Heij, ktoré sa zamýšľajú nad imperializmom a kolonializmom, prezentujú svoje názory na spôsoby prekonania traumatickej histórie. Bilyk vo svojom diele *Urn for Ashes* skúma revolučný sovietsky totalitarizmus v keramických urnách s otvormi po guľkách, ktoré dúfajú v zrútenie starých imperialistických naratívov. Fotografický projekt *Sowtu Watra* od de Heij, zobrazuje koloniálny vzťah medzi Holandskom, morom a Surinamom. Umelkyňa sa zameriava na more ako na miesto, kde sa odohrávali hrôzy, kolektívna trauma a kolonizácia.

Jazyk a komunikácia sa objavujú v dielach Maiky Dietrich a Petry Nely Pučekovej. Dietrichovej *Grammar Animator* vychádza z estetiky jazyka, v ktorom počítačový program vytvára animácie na základe gramatických štruktúr rôznych jazykov. Pri navrhovaní novej budúcnosti a podnecovaní dialógu si Dietrich predstavuje spôsob, akým môžeme medzi sebou komunikovať mimo tradičnej abecedy. Pučekovej dielo *Ako byť spolu?* vytvorené počas pandémie reflektuje nevyhnutnú potrebu ľudského kontaktu. Dielo vzniklo na základe štyroch nocí, ktoré spolu strávili piati cudzinci v lese v lese, pričom počas trvania projektu mali zakázané komunikovať. Dielo skúma, aké puto sa vytvorí bez toho, aby sme o sebe navzájom niečo vedeli.

Klimatická núdza a naša prepojenosť s inými ľuďmi a druhmi je ďalšou spoločnou témou vystavených diel Petry Garajovej, Marca Leeho, Agaty Milizie a Oja Taiye. Dielo Garajovej *States of Matter* skúma odpad, ktorý vzniká pri tvorbe ovčej vlny, a spôsob jeho recyklácie. Prebytočná vlna, ktorá pochádza z oviec chovaných primárne na potravinárske účely, získava v tomto projekte novú hodnotu. Leeho *Used to Be My Home Too* umožňuje návštevníkom dostať sa prostredníctvom Google Earth na presné miesta, kde sa práve teraz fotografujú pozorovania zvierat, húb a rastlín a posielajú sa na stránku iNaturalist.org. Dielo je lamentáciou nad bohatou biodiverzitou sveta a neustálym vymieraním druhov. Milizia *Meditations from the rocky sphere* je zvukové dielo založené na fiktívnom podcaste, ktorý skúma vzťah medzi ľuďmi a flórou a faunou z nečakaných uhlov pohľadu. Dielo ponúka možnosť znovuobjaviť prepojenie človeka s prírodou so zámerom prežiť. Taiyeho poézia reflektuje problematiku klimatických zmien a globálneho otepľovania spôsobeného degradáciou spôsobenou človekom. Taiye sa vo svojich básňach veľmi osobným spôsobom zaoberá témami klimatických zmien, ťažby ropy a ekologického vysídľovania. Vo svojich básňach hovorí o zmene klímy, ťažbe ropy a ekologickom vysídlení.

Napokon výstavu dopĺňa program pre verejnosť, ktorý obsahuje vystúpenia umelkyň, ktoré sú súčasťou paralelných festivalov: *Zaži Zichy*, 30. septembra 2022 a Bratislavskej bielej noci, 18. septembra 2022. Dielo Jeny Jang *Spiritual Container* je hudobne vedená rituálna performance, ktorá spotrebúva umelkyninu fyzickú energiu a uvoľňuje všetku negatívu. Umelkyňa vyzýva divákov, aby počas predstavenia vyjadrili svoje pocity s nádejou, že prekonajú prekážky a po performance budú silnejšie a spolu.

Vystúpenie Artistky Chuprynenho obsahuje intímne pesničkárstvo zaoberajúce sa novou realitou umelkyne, ktorá utiekla pred vojnou na Ukrajine. Podujatie bude spojené s verejnou diskusiou na tému kultúrnej inklúzie s občianskym združením Mareena.

Dielo na výstave *Still Here* ponúkajú návrhy na nápravu, poskytujú uzdravenie a predstavujú pozitívnejšiu budúcnosť mimo reality našej súčasnej globálnej skúsenosti. Chápu, že jediným spôsobom, ako zvrátiť Berardiho tvrdenie a opäť si predstaviť budúcnosť, je naša spoločná práca na náprave. Ako navrhuje báseň od Ojo Taiye: “ak sa tak rozhodneme - každý strom sa môže stať rebríkom”.

Text: Denisa Tomková

-
- 1 Franco “Bifo” Berardi. 2012. *The Uprising: On Poetry and Finance*. Los Angeles: Semiotext(e), 59.
 - 2 Biss, Eula. 2015. *On Immunity*. London: Fitzcarraldo Editions, 132.
 - 3 Asia Bazdyrieva. 2022. ‘No Milk No Love’, e-flux journal, May.
 - 4 Majweska, Ewa and Szreder, Kuba. 2016. ‘So Far, So Good: Contemporary Fascism, Weak Resistance, and Postartistic Practices in Today’s Poland’, e-flux journal, October; Cichocki, Sebastian. 2016. *Making Use: Life in Post-artistic Times*, the exhibition catalog, Museum of Modern Art in Warsaw; Léger, Marc James. 2012. *Brave New Avant Garde: Essays on Contemporary Art and Politics*. Winchester and Washington: Zero Books; Roberts, John. 2015. *Revolutionary Time and the Avant-Garde*. London and New York: Verso.
-